

Schools & Solutions

Extinderea abordărilor restaurative în școală pentru îmbunătățirea mediului școlar și încurajarea competențelor elevilor în gestionarea conflictelor

Metodologie și raportul final privind -

I02: Practici restaurative în școli – reproducerea modelului

A1: colectarea modelelor de practici restaurative existente

A2: Optimizarea detaliată a modelelor în funcție de nevoile școlii locale

A3: cercuri restaurative pilot

A4: livrarea modelului reproductibil

Project Number: 2020-1-RO01-KA201-080411

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Cuprins

Introducere	3
Activități din cadrul Rezultatului Intelectual 2 (IO2):.....	3
A1: colectarea modelelor de practici restaurative existente.....	6
2.1 Modele existente de practici restaurative „globale”	6
2.2 Modele de practici restaurative existente ale partenerilor S&S:	8
Exemple de practici și programe.....	12
Calea de urmat?	13
Așadar, în ce direcție ne îndreptăm ca parteneri de proiect S&S?.....	13
„Cinci elemente cheie” SynRJ ale proceselor restaurative și relaționale (PR):.....	13
Cele cinci niveluri de intervenție:	16
A2: Optimizarea detaliată a modelelor în funcție de nevoile școlii locale	17
În această parte a procesului au fost făcute recomandări care au fost aprobate de către parteneri	17
Probleme metodologice.....	17
2.1 „Justiție restaurativă” sau „procese relaționale și restaurative”	17
2.2 Experiența anterioară	18
2.3 Covid-19 și pandemia.....	18
2.4 Retragerea unei școli partenere	18
A3: cercuri restaurative pilot	21
Crearea unui model/instrumente pentru pilotare.....	21
Numerele implicate în proiectele pilot	21
Chestionare	21
Chestionare de măsurare pre-proiect - Liceul Parrenthorn (UK).....	21
Elevi – Chestionar de măsurare pre-proiect (487 respondenți)	22
Profesori și personal - Chestionar de măsurare pre-proiect (40 respondenți).....	22
Părinți / îngrijitori - Chestionar de măsurare pre-proiect (115 respondenți).....	22
IO2 Chestionare-pilot.....	25
IO2 Chestionar-pilot pentru studenți/elevi (305 Respondenți).....	25
Comentariile elevilor.....	26
IO2 Pilot - Chestionarea cadrelor didactice și personalului (36 Respondenți)	27
IO2 Chestionare Pilot, etapele 1 & 2 (5 parteneri respondenți).....	29
A4: livrarea modelului reproductibil.....	31
Introducere în Manualul Model și Setul de Instrumente Schools&Solutions.....	31

Manual și Instrumente Schools&Solutions	33
Concluzii	34

Introducere

Directorii SynRJ au fost încântați să fie invitați să fie parteneri în acest proiect. Ambii directori au experiență vastă și bine recunoscută în aducerea **practicilor restaurative (RP)** mai aproape de indivizii și organizațiile din învățământ, îngrijire rezidențială, familii (inclusiv conferințe/întâlniri de grup de familie), siguranță personală și comunitară, poliție, sectorul de asigurare al cazării și, mai pe larg, sistemul penal și judiciar.

În cadrul rolurilor acestora în „IIRP Europa”, ca parte a Institutului Internațional pentru Practici Restaurative (IIRP), și mai recent prin SynRJ, ei au contribuit la aducerea practicilor restaurative în mai multe orașe și regiuni din Marea Britanie și Irlanda, precum și în țări din Europa și, recent, în alte părți ale lumii în decursul ultimelor trei decenii.

Organizația IIRP a fost cea care a inventat de fapt termenul „practici restaurative” și acesta a fost dezvoltat ulterior de SynRJ, transformând termenul în „procese restaurative și relaționale”. Astfel, s-a pus un accent mai mare pe problematica dezvoltării relațiilor pozitive și impactului general pe care acestea le-ar putea avea atât asupra indivizilor, cât și asupra organizațiilor.

Scopul IO2 este să stabilească ce modele de practici restaurative sunt disponibile în general și cum arată ele, să stabilească ce modele de practici restaurative sunt utilizate în prezent de către fiecare partener și apoi să creeze un model care ar putea fi reprodus de alții. Prin aplicarea modelului, este de așteptat ca o organizație să devină un „centru restaurativ” și să acționeze ca un far pentru răspândirea practicii pe care alții ar putea-o urma.

Activități din cadrul Rezultatului Intelectual 2 (IO2):

- **A1** Colectarea modelelor de practici restaurative existente
- **A2** Optimizarea detaliată a modelelor în funcție de nevoile școlii locale
- **A3** Cercuri restaurative pilot
- **A4** Livrarea modelului reproductibil

Acestea sunt activitățile de bază, prezentate în următorul Plan de acțiune IO2.

I02- Practici restaurative în școli – reproducerea modelului

Plan de Acțiune

Activități:

- **A1** Colectarea modelelor de practici restaurative existente
- **A2** Optimizarea detaliată a modelelor în funcție de nevoile școlii locale
- **A3** Cercuri restaurative pilot
- **A4** Livrarea modelului reproductibil

Când	Ce	Cine
iunie - mijlocul lunii iulie 2021	A1: Colectarea modelelor de practici restaurative existente.	SynRJ și toți partenerii
iulie - mijlocul lunii septembrie 2021	A2: Optimizarea detaliată a modelelor în funcție de nevoile școlii locale	SynRJ și toți partenerii
Noiembrie 2021	Document de poziție - Raport către parteneri cu privire la A1 - colectarea practicilor restaurative existente și a recomandărilor pentru A2 - ajustarea modelelor în funcție de nevoile locale	SynRJ
Noiembrie 2021	Produceți suficiente materiale de formare pentru pilotarea RP de bază după formarea din Alicante – inclusiv Instrucțiuni, Prezentare și Jocuri de rol.	SynRJ
Noiembrie 2021 - iunie 2022	A3: cercuri restaurative pilot	Toți partenerii

Mai 2022	Producerea materialelor de instruire pentru pilotare în două faze – inclusiv manual de instrucțiuni, prezentări și jocuri de rol.	SynRJ
15 iunie 2022	Sfârșitul inițial al pilotului și finalizarea sondajului online	SynRJ și toți partenerii
Iulie 2022	Diagrama Gantt modificată la IO2 care se încheie în decembrie 2022 cu un calendar revizuit pentru a permite pilotarea ulterioară, în special în faza 2, după cum s-a convenit la TPM din Marea Britanie	Coordonatorul proiectului și SynRJ
August 2022	Planul de acțiune revizuit pentru IO2 a fost introdus în GD și distribuit tuturor partenerilor.	SynRJ
Din septembrie până în noiembrie 2022	A3: practici restaurative pilot. Toți partenerii vor continua activitățile de pilotare și în special materialele din „Faza 2”.	Toți partenerii
Noiembrie 2022	Partenerii vor finaliza pilotarea ulterioară a modelului.	Toți partenerii
9 Decembrie 2022	Toți partenerii să finalizeze și să trimită evaluarea și evaluările lor despre experiențele lor din faza pilot folosind sondajul online și fișa „Documentul de pilotare”.	Toți partenerii
20 Decembrie 2022	A4: Livrați modelul de replicare Versiunea finală a manualului/modelului IO2 și a materialelor suport care urmează să fie distribuite partenerilor și publicate pe GD.	SynRJ

A1: colectarea modelelor de practici restaurative existente

2.1 Modele existente de practici restaurative „globale”

Practicile restaurative (RP) vin sub mai multe forme și s-au dezvoltat de-a lungul unei perioade mai mari de timp, adesea ca răspuns la mediul și circumstanțele în care sunt utilizate. Această secțiune oferă o prezentare generală a modelelor disponibile pe scară largă. Deși nu este exhaustiv, oferă unele indicații despre gama de modele disponibile.

Utilizând și construind pe baza cunoștințelor și experienței existente ale SynRJ privind „**justiția restaurativă**” (RJ) și „**practicile restaurative**” (cunoscute ca și - Abordări/Procese) (RP), dobândite din munca în domeniu în ultimele trei decenii, următoarele modele existente de practică (externe proiectului Schools & Solutions - S&S) sunt identificate:

Mediere

Un proces care are loc față în față, în care o parte externă imparțială ajută doi sau mai mulți disputanți să stabilească rezolvarea unui conflict. Acest lucru diferă de medierea Victimă/Infractor (a se vedea mai jos) prin faptul că: „...într-o dispută sau conflict mediat, se presupune că părțile concurează din punct de vedere moral în mod egal, adesea cu responsabilități care trebuie împățite de către fiecare. Deși acest sentiment de vinovăție comună poate fi adevărat în unele cazuri penale, în multe nu este adevărat. (Zehr. Howard, „Little Book of Restorative Justice”, pp.9)

Mediere indirectă / proces

Acesta este procesul în care făptuitorul (infractorul) și/sau persoana vătămată (victima) nu doresc să se întâlnească. Mediatorul sau facilitatorul „face naveta” de la unul la celălalt pentru a transmite mesaje și adesea pentru a ajunge la un acord. Aceasta este cunoscută și sub denumirea de mediere „navetă”.

Mediere victimă/infractor

Un proces în care victima (victimelor) și infractorul (infractorii) comunică cu ajutorul unui terț imparțial, fie direct (față în față), fie indirect printr-o terță parte, permițând victimei (victimelor) posibilitatea de a-și exprima nevoile și sentimentele lor, iar infractorului (infractorilor) posibilitatea de a accepta și de a acționa în conformitate cu responsabilitățile lor. Acesta poate fi folosit în locul procesului de justiție penală, în timpul sau după acesta.

Întâlnire/Conferință de grup cu familia (FGM/C)

O întâlnire sau o conferință de grup în care membrii familiei extinse sunt invitați să se întrunească cu scopul de a rezolva crizele familiale, conflictele sau problemele comportamentale (inclusiv criminalitatea în unele cazuri). Poate implica asistenți sociali, educatori, furnizori de servicii, poliție etc. Poate fi folosit atât cu pentru bunăstare, cât și în scopuri de justiție penală.

Există două forme principale de conferințe în grup familial (cunoscute sub numele de *Family Group Decision Making* - „Luarea deciziilor în grupul familial” în SUA), care au fost introduse pentru prima dată în Noua Zeelandă în 1989 și bazate pe metode tradiționale maori și utilizate ulterior în alte țări, inclusiv în Marea Britanie.

- În cadrul conferinței de grup familial ce privește „bunăstarea”, un tânăr este invitat să participe împreună cu familia sa extinsă și cu alte persoane care au un loc important în viața sa; după ce problemele au fost evidențiate și s-a clarificat ce resurse sunt disponibile, familiei i se acordă timp privat (conferință în familie) fără alte persoane prezente pentru a elabora un plan de acțiune pentru tânăr.
- Conferința grupului de familie ce privește „justiția” este similară, cu excepția faptului că victima este invitată să participe, cu un susținător dacă se dorește, iar planul de acțiune conține adesea un element restaurativ.

Programe de justiție restaurativă

Acestea cuprind orice program care utilizează procese restaurative, care aderă la valori restaurative sau care urmărește să obțină rezultate restaurative pentru toți cei afectați de un conflict. Există mai multe definiții ale justiției restaurative, cea mai utilizată fiind: „Justiția restaurativă poate oferi un forum prin care cei direct afectați de fapte greșite se reunesc pentru a determina ce trebuie făcut pentru a repara prejudiciile și a preveni recăderea.”

Justiția Restaurativă (JR) este, astfel, un proces Reactiv.

Conferințierea comunitară

O întâlnire care implică membrii unei comunități care se întrunesc pentru a rezolva un conflict facilitat de o terță parte, imparțială, într-un mod sigur și pozitiv. Acestea sunt adesea desfășurate în stilul unei conferințe restaurative (a se vedea mai jos).

Conferințe restaurative sau conferințe de justiție restaurativă

Ceea ce definește o conferință restaurativă variază. În general, se referă la o intervenție structurată a unui facilitator format, care îi implică pe toți cei afectați de un incident anume în căutarea unor modalități de reparare a prejudiciilor. Poate avea un scenariu predefinit sau nu.

Restorative Cautioning / Atenționare restaurativă

Un proces inițiat în Marea Britanie de către poliția din Thames Valley, folosind metoda conferinței, dar adesea fără a implica victima.

Sentencing Circles / cercuri de condamnare

Cercurile de condamnare reunesc o gamă largă de persoane afectate de un incident (victimă, infractor, prieteni/familie, poliție) pentru a ajuta la condamnarea (luarea deciziei cu vedere la pedeapsă) infractorului, împreună cu o persoană care va decide sentința (judecător).

Practici / abordări / procese restaurative, etc (RP)

Scopul proceselor restaurative și relaționale este de a dezvolta comunitatea și de a gestiona conflictul prin construirea, întărirea și menținerea relațiilor existente, plus repararea prejudiciului și a relațiilor destrămate.

Această declarație identifică atât abordări **proactive** (comunitatea în dezvoltare) cât și **reactive** (repararea daunelor și construirea de relații). Organizațiile și serviciile care folosesc doar abordarea reactivă fără a construi capitalul social în prealabil au mai puțin succes decât cele care utilizează și abordarea proactivă.

Prin urmare, practicile restaurative (RP) sunt atât reactive, cât și proactive, iar justiția restaurativă (RJ) este de fapt un subset al practicilor restaurative (RP).

Procese restaurative și relaționale (RP)

În 2016, SynRJ și-a dezvoltat propriul model de RP, subliniind importanța proceselor relaționale, și de atunci l-a dezvoltat și perfecționat constant, adăugând programe personalizate în special în ceea ce privește lucrul cu familiile și infractorii.

Cercuri

Acesta este un proces care încurajează folosirea multor abilități și valori restaurative, cum ar fi: respectul reciproc, empatia, ascultarea activă, imparțialitatea, lipsa judecății, acceptarea diferențelor și rezolvarea problemelor pentru binele ambelor părți.

Cercurile pot fi folosite pentru a începe o lecție/sesiune de grup, ca o întâlnire de dimineață, încheierea zilei sau în orice moment. Ar trebui folosite pentru a promova munca de calitate, pentru a crea și a menține o atmosferă pozitivă, precum și pentru a face față problemelor de comportament și a momentelor când lucrurile merg prost în echipe, la locul de muncă etc.

Procesul funcționează stând în cerc, de preferință pe scaune de aceeași înălțime, într-o cameră aerisită unde nu vor exista întreruperi. Uneori, un „microfon” este folosit pe rând, în care numai persoana/elevul care deține „microfonul” poate vorbi dacă alege să facă acest lucru. Se pot folosi și alte tipuri de cercuri, cum ar fi „bol de pește”, non-secvențial, rezolvarea de probleme etc.

2.2 Modele de practici restaurative existente ale partenerilor S&S:

Pe măsură ce prima etapă a proiectului Schools&Solutions a ajuns la final, IO1 – „Raport privind practicile de rezolvare a problemelor școlare: Trecerea în revistă a practicilor curente pentru rezolvarea problemelor la nivel școlar și a proceselor de implicare a comunității” are scopul de a oferi unele indicații clare cu privire la ceea ce se întâmplă în școlile partenere.

Raportul din august 2021 a oferit o explicație detaliată a chestionarului utilizat, precum și a răspunsurilor. Cel mai recent „document de feedback final” (octombrie 2021) a evidențiat succint concluziile, oferind două liste de „descriptori tematici” și o listă mai lungă de probleme comportamentale din școală care afectează elevii și îngrijitorii acestora.

Problemele identificate se referă la:

- părăsirea sistemului educațional și absenteismul,
- bullying, cyberbullying (hărțuire și hărțuire în mediul online)
- lipsa motivației elevilor,
- lipsa implicării parentale,
- lipsa implicării comunitare,
- lipsa de eficiență a politicilor școlare,
- probleme de comportament,
- violență în mediul școlar,

Deși prima parte a IO2 este despre explorarea căror „modele” existente RP/RJ sunt disponibile, este, de asemenea, despre explorarea căror programe restaurative sunt utilizate în prezent de parteneri sau în școlile lor. Având în vedere aceste întrebări, partenerilor li s-a cerut să ofere exemple de model care stă la baza practicii lor și exemple de practici (și/sau programe) pe care le-au considerat a fi restaurative. Intenția generală a fost să le examinăm împreună cu o revizuire mai largă a modelelor de restaurare, realizând astfel o mai bună înțelegere a modului în care problemele și nevoile identificate ar putea fi cel mai bine rezolvate în ceea ce privește găsirea de soluții.

La începutul proiectului, s-a presupus că toate școlile asociate cu Partenerii vor lucra la o anumită formă de model de management comportamental, dacă nu la un model de practice restaurative. Un scurt sondaj incipient al partenerilor a arătat clar că nu a fost cazul. În plus, pornind de la munca IO1, acest sondaj a sugerat, de asemenea, că un număr de Parteneri au gândit necesitatea de programe separate pentru a aborda diferite probleme. De fapt, a devenit rapid evident că unii Parteneri adoptaseră deja programe specifice pentru a răspunde nevoilor specifice.

Model, Practică sau Program?

Poate exista o confuzie cu privire la ceea ce constituie un model, așa că s-a sugerat clarificarea situației dacă Partenerii consideră un **model** ca fiind „**un sistem care este utilizat și pe care oamenii ar putea dori să-l reproducă, cu scopul de a obține rezultate similare**” (Dicționarul Collins).

Scopul a fost de a vedea ce modele sunt utilizate și cum ar înlesni aceste modele practica. O serie de parteneri au fost clarificat faptul că nu au sau nu aderă la un anumit model, deși urmează programe pe care le consideră a fi restaurative. Având în vedere acest lucru, considerăm că poate fi util să clarificăm o serie de probleme.

- I. Adesea, oamenii consideră că RP este doar un alt program pe care îl pot oferi celor aflați în grija lor (indiferent de mediul lor particular). Adoptând un alt punct de vedere, sugerăm că un model RP va avea o serie de elemente cheie care, atunci când sunt înțelese și acceptate, pot fi apoi aplicate la majoritatea situațiilor și circumstanțelor. Cu alte cuvinte, elementele cheie pot informa și influența practica.
În aprilie 2021, a fost distribuit partenerilor un document, „O introducere în procesele restaurative și relaționale (RP)”, care includea cele cinci elemente cheie, așa cum sunt definite de SynRJ.

1. Șablon de stiluri relaționale

2. Proces echitabil

3. Întrebări relaționale (restaurative)

4. Exprimarea liberă a tuturor emoțiilor

5. Ipoteza lui Braithwaite

Mai multe detalii despre aceste elemente cheie RP vor fi menționate ulterior.

Când toate programele, atelierile și cursurile noastre de formare sunt defalcate și analizate, aceste elemente cheie sunt cele care pătrund și susțin tot ceea ce facem; cu alte cuvinte – acestea reprezintă modelul.

- II. Există un număr mare de organizații de formare în Marea Britanie și nu numai și, după cunoștințele noastre, acestea încorporează toate sau unele dintre aceste elemente cheie. Ceea ce diferențiază organizațiile de formare este de obicei în jurul modului în care interpretează și prezintă/furnizează componentele cheie și ce elemente suplimentare aleg să includă în cursurile lor. Acest lucru nu este deloc surprinzător când se ia în considerare evoluția și modul în care RJ/RP s-a dezvoltat de-a lungul anilor.

Nu este intenția noastră să criticăm programele sau organizațiile care nu pretind în mod explicit că urmează toate elementele cheie. Cu toate acestea, vrem să încurajăm un alt mod de a gândi. De fapt, întâlnim în mod regulat organizații, programe și practici pe care le considerăm „bune”, unde cei implicați ar putea să nu fie conștienți de RP. Provocarea este să ne asigurăm că practicile care nu respectă elementele cheie nu sunt descrise ca fiind RP. Prin urmare, deși pot fi programe eficiente de management comportamental, metode de rezolvare a problemelor etc., ele nu sunt neapărat de natură restaurativă.

Scopul proceselor restaurative și relaționale este să...

„Dezvolte comunitatea și gestionarea conflictului prin construirea, întărirea și menținerea relațiilor existente, plus repararea prejudiciului și a relațiilor distrămate.”

Deci, RP este o filozofie care ghidează modul în care acționăm și interacționăm cu ceilalți și, atunci când este pe deplin adoptată, poate fi aplicată în toate situațiile.

În mod interesant, „descriptorii tematici” (*documentul de feedback final al IO1*) au fost după cum urmează;

- a) Informații demografice
- b) Probleme școlare
- c) Mediul școlar
- d) Proceduri și protocol disciplinar
- e) Sistem, structuri și comunitate școlară
- f) Pregătirea implementării practicilor restaurative

Această listă reflectă în mod succint majoritatea, dacă nu toate, aspectele vieții școlare.

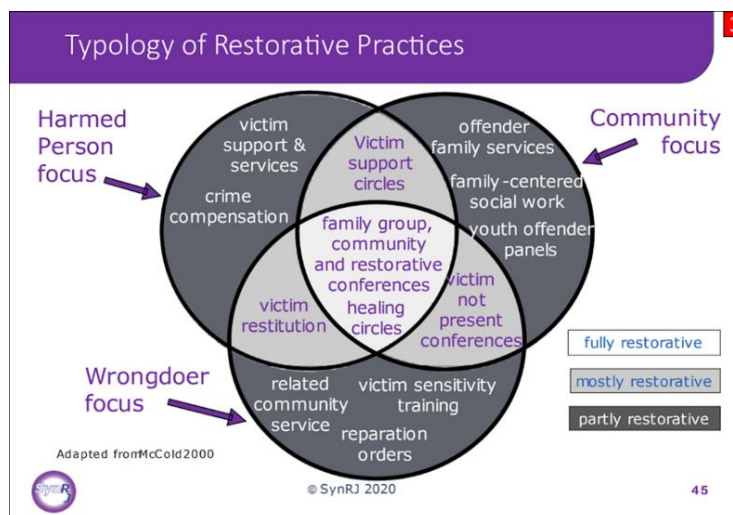
Aceste categorii oferă un model cu adevărat util în ceea ce privește modul în care putem gândi și aborda anumite aspecte ale organizației; cu toate acestea, imaginea din viața reală este mult mai complexă, datorită modului în care se raportează și interacționează unul cu celălalt.

De exemplu, problemele școlare vor avea un impact asupra „procedurilor disciplinare”, care la rândul lor vor influența „mediul școlar”. Ca și în acest exemplu simplu, acesta este un proces în două sensuri și devine extrem de complex, deoarece TOȚI acești factori sunt interdependenți.

Un model, un alt mod de a gândi, ceva care poate fi aplicat în toate aceste domenii poate aduce consistență organizației și, în consecință, îmbunătăți mediul școlar.

- III. Dacă vom lucra într-un mod „restaurativ”, trebuie să bifăm toate căsuțele „element cheie”?
Tipologia (Adaptat după McCold 2000)

Diagrama de mai jos ilustrează cele trei axe sau componente diferite pe care ne-am aștepta ca o organizație să le includă în orice proces restaurativ și termenul folosit pentru a descrie măsura în care acestea sunt restaurative.

Tipologia practicilor restaurative:

- **Parțial restaurative:**
 - Axate pe persoana vătămată: sprijinul victimelor și servicii destinate acestora; compensații pentru infracțiuni
 - Axate pe agresor: servicii comunitare aferente, măsuri reparatorii, sensibilizare asupra victimelor
 - Axate pe comunitate: servicii familiale pentru agresor, asistență socială centrată pe familie, comisii de delictvență juvenilă
- **În mare parte restaurative:**
 - Axate pe persoana vătămată și pe agresor: despăgubirea victimei
 - Axate pe comunitate și pe agresor: conferințe în absența victimei
 - Axate pe persoana vătămată și pe comunitate: grupuri de sprijin pentru victim
- **Complet restaurative:**
 - Axate pe persoana vătămată, pe agresor și pe comunitate: conferințe de grup familial, conferințe restaurative și comunitare, cercuri vindecătoare

După cum se poate vedea în diagramă, în realitate, nu este întotdeauna necesar sau chiar posibil să includem toate cele trei componente/axe și într-adevăr, unele organizații sunt înființate pentru a se concentra doar pe una sau două dintre acestea. Acest lucru nu exclude descrierea practicii lor ca fiind restaurativă, deși, în conformitate cu această tipologie, practica ar fi considerată a fi „în mare parte” sau „parțial” restaurativă, mai degrabă decât „complet” restaurativă.

Exemple de practici și programe

Pe lângă solicitarea de exemple de „modele” utilizate, a existat convingerea că solicitarea de exemple de programe și practică ar putea oferi o perspectivă asupra modelelor care stau la baza și/sau în măsura în care modelul „restaurativ” a fost evident. Această sarcină nu a fost atât de simplă pe cât ar fi putut fi în diferite circumstanțe.

Note și probleme:

- a. Toate programele enumerate de Partenerii care au răspuns ne erau (în mod nesurprinzător) necunoscute. Pentru a încerca să obținem o anumită înțelegere a programelor, ne-am bazat în mare măsură pe explicațiile încurajatoare oferite de partenerul relevant și/sau în cercetarea site-urilor web corespunzătoare.
- b. Unele site-uri web au fost mai accesibile decât altele, iar versiunile traduse nu au fost întotdeauna clare sau deosebit de utile.
- c. Acceptând limitările acestei abordări, am reușit să identificăm câțiva indicatori și tendințe pozitive care credem că ar putea fi utile în ceea ce privește hotărârea direcției și formarea care urmează să fie inclusă în programul S&S.

După cum va fi explicat mai târziu, RJ s-a dezvoltat de-a lungul anilor în RP, iar primul este acum considerat a fi o subcategorie al celei din urmă. Pentru multe persoane, organizații și chiar țări, aceasta este adesea o provocare, punctul de plecare fiind încercarea de a găsi o modalitate de a aborda o problemă/problema cu care se confruntă sau la care reacționează.

În mod similar, programele și pachetele sunt adesea dezvoltate pentru a răspunde unei anumite nevoi sau aspect al comportamentului. Puteți vedea un bun exemplu în acest sens în Raportul de cercetare al Universității Goldsmith DFE-RR098 „Utilizarea și eficacitatea strategiilor anti-bullying în școli”:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/182421/DFE-RR098.pdf

Având în vedere toate acestea, Partenerii au convenit că scopul principal al S&S ar trebui să fie ferm și explicit RP (care include RJ, după cum s-a subliniat mai devreme), dar fără a se limita prin concentrarea exclusivă asupra RJ sau definind-o pe aceasta.

- i. Deși unele dintre programe păreau să răspundă la anumite tipuri de comportament, limbajul folosit în documentația justificativă sau pe site-ul web corespunzător a indicat că a existat și dorința și/sau intenția de a îmbunătăți climatul școlii/organizației, pentru a reduce probabilitatea reapariției comportamentului/incidentului - schimbarea culturii.
- ii. Metodologia implementată nu ne-a permis să dobândim vreo înțelegere reală a modului în care funcționează diferitele programe, a metodologiei implementate sau dacă abordarea ar putea fi adaptată pentru a răspunde nevoilor altor probleme în afara abordării celor pentru care au fost dezvoltate.
- iii. Prevalența aparentă a programelor „autonome” servește la consolidarea punctelor de mai sus, și a faptului că nu a fost posibilă constatarea metodologiei sau teoriei ca fiind comună sau împărtășită.

Calea de urmat?

1. Concentrarea asupra RP, presupunând în același timp că elementul RJ a fost considerat automat ca făcând parte din proces și utilizat cum și când este adecvat.
2. Adoptați un model care oferă un nivel ridicat de înțelegere care, la rândul său, permite organizației sau individului să adapteze abordarea pentru a răspunde unei varietăți de probleme, nevoi și chestiuni.

Lista extinsă și variată de probleme care au apărut din chestionarul IO1, așa cum au fost identificate de elevi și profesori, ar putea avea ca rezultat o serie de programe adaptate individual concepute special pentru abordarea problemelor individuale. Experiența ne arată că atunci când se întâmplă acest lucru, consecințele pot fi derutante pentru părțile interesate și organizația simte că este supraîncărcată de inițiative noi.

3. Menționați o problemă/problemă de comportament de care să fie toți partenerii interesați pentru a demonstra aplicarea teoriei în practică, clarificând totodată că aceleași intervenții și procese pot fi utilizate în situații care nu implică un comportament negativ.
4. Asigurați-vă că procesul de implementare se concentrează pe practica și cultura organizațională.
5. Fiți pregătit să verificați practicile aplicând tipologia și suprapunând elementele cheie, folosindu-le ca șablon pentru a vă ajuta să evaluați nivelul la care practica funcționează.

Așadar, în ce direcție ne îndreptăm ca parteneri de proiect S&S?

Recomandarea făcută și acceptată de parteneri a fost aceea că, în loc să încerce să dezvolte un model complet „nou” de RP, proiectul își concentrează eforturile în IO2 pe baza practicilor RP existente și bine stabilite, bazate pe următoarele cinci elemente cheie:

„Cinci elemente cheie” SynRJ ale proceselor restaurative și relaționale (RP):

Pe baza tuturor cunoștințelor și experienței de mai sus prezentate în prima secțiune a acestui raport, „Procesele restaurative și relaționale”, așa cum sunt definite de SynRJ, au **cinci elemente cheie** care le fac mai degrabă explicite decât implicite.

Acestea sunt:

1. **Șablon de stiluri relaționale**
2. **Proces echitabil**
3. **Întrebări relaționale (restaurative)**
4. **Exprimarea liberă a tuturor emoțiilor**
5. **Ipoteza lui Braithwaite**

1. Șablon de stiluri relaționale

Procesele restaurative și relaționale (RP) se referă la lucrul **cu** oamenii, mai degrabă decât lucrul **CĂTRE** sau **PENTRU** ei. Doi factori majori sunt **Provocarea** și **Sprijinul** - **Provocarea** fiind stabilirea limitelor, disciplina, așteptările ridicate și **Sprijinul** fiind încurajarea, îngrijirea, iubirea.

Prin urmare, este vorba de a oferi niveluri ridicate de sprijin, în același timp abordând comportamentul inadecvat prin provocări la nivel înalt, încurajând responsabilizarea și stabilirea unor limite clare.

2. Proces echitabil

Procesul echitabil are trei elemente de bază:

Implicarea: Implicarea indivizilor în deciziile care îi afectează, cerându-le contribuția și ascultând opiniile și ideile fiecăruia.

Explicația: Toți cei implicați și afectați ar trebui să înțeleagă de ce deciziile finale sunt luate în felul în care sunt, astfel creându-se o buclă puternică de feedback care îmbunătățește procesul învățării.

Clarificarea așteptărilor: odată ce deciziile sunt luate, noile reguli sunt stabilite clar, astfel încât toți să înțeleagă noile standarde și penalitățile pentru greșeli.

În esență, procesul echitabil se bazează pe exercitarea autorității într-un mod care este captivant, care ia în considerare sentimentele și nevoile celorlalți oferă corectitudine și respect.

3. Întrebări relaționale (restaurative)

Următoarele întrebări relaționale și restaurative sunt testate și se bazează pe cele utilizate în modelul de conferințe restaurative structurate, recunoscut la nivel internațional.

Provocarea agresorilor

- Ce s-a întâmplat?
- La ce te gândea atunci?
- Care au fost gândurile tale după acel moment?
- Cine a fost afectat de ceea ce ai făcut?
- În ce fel au fost afectate persoanele?
- Ce crezi că trebuie să se întâmple în continuare?

Sprijinirea celor vătămați

- Ce s-a întâmplat?
- Care au fost gândurile tale la momentul respectiv?
- Care au fost gândurile tale după acel moment?
- Cum te-a afectat asta pe tine și pe alții?
- Care a fost cel mai greu aspect pentru tine?
- Ce crezi că trebuie să se întâmple în continuare?

Întrebările relevă toate elementele cheie ale practicii restaurative.

4. Exprimarea liberă a tuturor emoțiilor

Dacă participanții vor ajunge la o înțelegere comună și vor simți că procesul este echitabil, atunci ei trebuie să fie liberi să-și exprime toate sentimentele (sau afectele), inclusiv acele emoții care sunt negative, într-un mediu sigur cu protocoale clare privind demnitatea și respectul.

Don Nathanson a fost pionier în domeniul Psihologiei Afectului, care ne ajută să înțelegem mai bine de ce ființele umane acționează sau răspund în felul în care o fac. În cartea sa „Rușine și mândrie”, Don Nathanson se bazează pe munca lui Silvan Tomkins, care a dezvoltat Psihologia Afectului. Conform acestei teorii, există nouă afecte înăscute (care atunci când sunt influențate de educație, cultură, experiență etc., devin emoții).

„**Rușinea**” nu este altceva decât întreruperea unuia dintre afectele pozitive. De fiecare dată când unul dintre aceste afecte este întrerupt, vom experimenta grade diferite de „rușine – umilință”. Acest lucru nu poate fi evitat. Cu toate acestea, putem minimiza aspectele negative ale rușinii.

5. Ipoteza lui Braithwaite

Noțiunea lui Braithwaite de umilire reintegrativă, cu importanța separării „faptei de agresor” este în concordanță cu buna practică identificată în Șablonul de stiluri relaționale (RST).

Procesele restaurative și relaționale eficiente stimulează conștientizarea modului în care ceilalți au fost afectați de un comportament inadecvat. Acest lucru se realizează prin implicarea activă a participanților într-un proces care separă „**fapta de agresor**” și respinge „**Actul, nu actorul**”, permițând participanților să repare prejudiciul cauzat.

Procese restaurative și relaționale: niveluri de intervenție

Fiecare caz de abatere sau conflict este văzut ca o oportunitate de învățare și poate fi abordat fie informal prin utilizarea conversațională a întrebărilor cheie, fie mai formal printr-o conferință restaurativă.

Experiența de-a lungul multor ani sugerează că o intervenție restaurativă unică și discretă sub forma unei reuniuni/conferințe de grup de familie (MGF/C), mediere a victimelor și delicventului (VOM) sau a unei conferințe restaurative (RC) este doar o formă de răspuns restaurativ. În multe cazuri, acesta este tot ceea ce este necesar, în timp ce în alte cazuri este necesară sau cel puțin de dorit o abordare restaurativă mai cuprinzătoare și pe termen lung.

Privind înapoi la elementele cheie ale proceselor restaurative și relaționale, dacă se crede că cel mai bine este să faci lucrurile CU oamenii; ori de câte ori este posibil, ar trebui să folosim un proces echitabil; răspunsurile noastre la comportament ar trebui să implice construirea de relații și repararea prejudiciului; abia apoi pot începe următoarele Procese restaurative și relaționale.

Pe acestea le denumim „Niveluri de intervenție”. În caseta *WITH* există o serie de răspunsuri ordonate de la cele mai informale la cele mai formale.

Pe măsura tranziției de la răspunsurile informale la cele formale, acestea tind să le implice mai mulți oameni, mai multă planificare, mai mult timp, și devin mai complete și mai structurate.

Cele cinci niveluri de intervenție:

- **Limbajul afectiv (și declarațiile):** utilizarea unui limbaj restaurativ și relațional pentru a face comentarii scurte despre modul în care alții au fost afectați de comportamentul persoanei (afecte pozitive și negative).
- **Întrebări relaționale (restaurative):** puneți întrebări făptașului, precum cine a fost afectat, cum au fost afectați etc. (pozitive și negative).
- **Întâlnire informală (conversație restaurativă):** întruniți câțiva oameni pentru a discuta despre impactul incidentului și ce trebuie făcut în continuare (pozitiv și negativ).
- **Cercuri:** permiteți tuturor să spună ceva (pozitiv și negativ).
- **Întâlnire formală (Conferință):** un proces formal, structurat, care, în cele mai multe cazuri, reunește persoane vătămate, făptașii și susținătorii acestora.

A2: Optimizarea detaliată a modelelor în funcție de nevoile școlii locale

În această parte a procesului au fost făcute recomandări care au fost aprobate de către parteneri

Deși vor exista întotdeauna diferențe în felul în care acest mod de gândire este aplicat în diferite contexte, toate modelele RP din întreaga lume se bazează totuși pe practicile de mai sus sau pe o practică foarte similară. Așadar, în loc să încerce să dezvolte un model cu totul „nou” de RP, proiectul își concentrează eforturile pe baza practicilor RP existente și bine stabilite.

În timp ce titlul proiectului afirmă că S&S va „**extinde**” practicile de restaurare existente; în urma răspunsurilor la chestionar, s-a recunoscut că grupul nu era în măsură să facă acest lucru. Nu a fost posibilă „extinderea” a ceva care în mod clar nici măcar nu este deja în vigoare!

În urma formării RP la un nivel informal de bază, ce a avut loc la Alicante la sfârșitul lunii noiembrie 2021, toate eforturile noastre se concentrează pe crearea de instrumente (modele) care utilizează PR pentru a aborda problemele specifice de mai jos identificate în chestionarul IO1.

Cu alte cuvinte, mai degrabă decât a proiecta și dezvolta intervenții țintă de RP bazate ferm pe elemente cheie ale RP existente de lungă durată și recunoscute pe scară largă, este de preferat abordarea problemelor identificate.

Deoarece modelul de bază RP poate aborda în mod adecvat problemele evidențiate mai sus, domeniile specifice pentru care SynRJ va dezvolta instrumente (modele) S&S sunt:

- 1. Intervenții restaurative privind fenomenul de bullying (inclusiv cyber bullying) – hărțuire, inclusiv hărțuirea online**
- 2. Un instrument restaurativ de rezolvare a problemelor pentru a fi utilizat în școlile și comunitățile noastre locale.**
- 3. Un instrument de focus grup restaurativ pentru a susține implementarea.**

Probleme metodologice

2.1 „Justiție restaurativă” sau „procese relaționale și restaurative”

Se întâmplă adesea ca atunci când oamenii se ocupă de RP, concentrarea lor se concentrează pe utilizarea acestora în ceea ce privește abordarea problemelor. Există multe dovezi care demonstrează eficacitatea RJ, dar partenerii au fost deosebit de impresionați de constatările Goldsmith University Report (2012). Acest raport a studiat școlile și modul în care au abordat atât bullying-ul după ce a avut loc, cât și ce au făcut pentru a împiedica apariția acestuia. Rezultatele care au evidențiat impactul RP asupra ambelor aspecte au făcut ca partenerii să ia în considerare utilizarea mai amplă a RP în centrele lor.

Deși aspectele „pozitive” și „proactive” ale RP au fost în mod constant evidențiate pe parcursul formării, feedback-ul prin intermediul diferitelor chestionare de grup sugerează o prejudecată față de ceea ce se poate realiza pentru abordarea problemelor.

2.2 *Experiența anterioară*

Atunci când oamenilor li se prezintă ceva nou, ei încearcă adesea să-l înțeleagă încercând să caute asemănări cu cunoștințele, teoria și practica pe care o au deja. Când se analizează RP pentru prima dată, este posibilă identificarea zonelor care se suprapun cu aspecte ale medierii etc. Deși este de înțeles, acest lucru poate fi derutant și, prin urmare, a trebuit abordat.

2.3 *Covid-19 și pandemia*

Începutul proiectului S&S a avut o lansare bună. Rolurile și responsabilitățile au fost clare și înțelese de toți, iar calendarul evenimentelor a fost stabilit. Din păcate, toate acestea au fost încurcate atunci când a început pandemia.

În acel moment, impactul începea să devină evident în anumite țări, iar unii Parteneri, chiar și din acele țări care nu prezentau o rată mare de infecție, începeau să fie îngrijorați de riscurile crescute asociate călătoriilor în străinătate.

În această etapă a pandemiei, școlile au fost identificate ca fiind unul dintre principalele mijloace prin care se răspândește Covid-19. Încă o dată, țările au răspuns în moduri diferite și la un interval de timp diferit. Unii au introdus mai devreme decât alții o formă sau alta de „carantină”. Impactul asupra partenerilor a variat și a trebuit gestionat.

2.4 *Retragerea unei școli partener*

Cadru

Deoarece SynRJ este în primul rând o organizație de formare, a fost necesar să identificăm o școală (sau mai multe școli) care ar dori să lucreze partener în proiect și care au fost interesate să dezvolte practici relaționale și restaurative ca parte a modului lor de lucru de zi cu zi.

Deși lucrăm intens în Marea Britanie, de-a lungul anilor am dezvoltat o relație de lucru puternică cu organizații din Bury Metropolitan Borough Council, care este situat în nord-vestul Angliei.

După câteva discuții preliminare ne-am hotărât că vom lucra cu Parrenthorn High School. Cei din conducerea școlii au fost în mod clar dornici să se implice atât alături de noi, cât și în cadrul proiectului și, la acel moment, erau gata să se implice în calendarul definit de proiectul S&S.

În conformitate cu programul general și cu evoluția situației pandemice, am avut o serie de consultări telefonice și o vizită la școală, în primul rând pentru a lucra cu conducerea pe tema Grupurilor de Învățare Profesională (PLG).

Doi membri ai personalului școlii s-au alăturat partenerilor SynRJ și au participat la formarea din Alicante. Cu toate acestea, la scurt timp după formare, situația Covid s-a deteriorat rapid, iar impactul asupra școlilor din Marea Britanie a fost dramatic și au fost introduse practici mai restrictive. Absenteismul personalului a crescut și toate eforturile au fost direcționate

spre a încerca să se asigurăm că predarea continuă cât se poate de bine. Activitățile extracuriculare au dispărut sau au fost reduse și, din păcate, S&S a intrat în această categorie, în ciuda eforturilor atât ale școlii, cât și ale SynRJ de a continua.

Două evoluții ulterioare au adus în cele din urmă problemele la o concluzie. În primul rând, tuturor adulților, cu excepția personalului, li s-a interzis să intre în incinta școlii și, în al doilea rând, școlile s-au închis în cele din urmă pentru o mai lungă perioadă de timp. În urma comunicărilor, s-a încheiat de comun acord că Parrenthorn ar trebui să se retragă din Proiect.

Probleme

Această decizie, deși de înțeles, a cauzat o adevărată dilemă pentru partenerii din Marea Britanie. Trecuse destul timp de la începerea proiectului și chiar dacă găseam o altă școală, oportunitatea de formare fusese ratată și ar fi imposibil ca noua școală să-și dedice timpul necesar pentru a ajunge din urmă progresul proiectului, chiar și atunci când impactul pandemiei începuse să se diminueze.

Întrucât SynRJ sunt partenerii responsabili pentru crearea instrumentului/manualului RP, am considerat că este important să avem oportunitatea de a-l testa împreună cu procesul de implementare.

Opportunități

După multe discuții și căutări, în cele din urmă am găsit o soluție care, deși nu se potrivea perfect cu criteriile inițiale ale proiectului, nu numai că ne-ar fi permis să continuăm cu implicarea noastră, ci ne-ar fi oferit și o oportunitate interesantă de a testa materialele cu un grup de tineri care prezentau o varietate de probleme de comportament. Problemele de comportament le-au reflectat pe cele identificate în IO1, dar la un nivel extrem.

Ipotezele care au stat la bază au fost acelea că, dacă programul ar funcționa și ar fi ușor de gestionat cu acest grup de tineri, ar funcționa probabil în tipurile de școli implicate de ceilalți parteneri.

Organizația selectată a fost „Vision House Resourced Provision” și, deși este o unitate separată, este adiacentă școlii primare Higher Lane, din Whitefield (lângă Bury). Unitatea alternativă conține până la 20 de elevi de vârstă primară, toți având probleme de comportament grave, care au dus la exmatricularea lor din alte școli. Școala Primară are o capacitate de până la 480 de elevi până la vârsta de 11 ani.

Un bonus suplimentar a fost că școala primară adiacentă ar putea fi și ea implicată, deși într-un mod mai limitat decât s-a dorit cu Liceul Parrenthorn.

Dacă, așa cum s-a menționat anterior, o altă școală nu a putut fi găsită din cauza unei varietăți de probleme de timp, de ce a fost acest centru diferit?

Directoarea centrului a colaborat cu noi într-un proiect Erasmus+ anterior și eram încrezători că înțelegea bine principiile generale care stau la baza RP.

În școala unde a lucrat înainte, ea a fost director adjunct cu responsabilitatea de a introduce și de a coordona implementarea RP în întreaga instituție.

Datorită experienței sale anterioare, ea știa ce înseamnă a deveni și a fi un „Centru restaurativ” și cum arată acesta.

Mulțumită acestei experiențe, a fost o sarcină relativ rapidă și ușoară tranziția centrului la noul model S&S Relațional și Restaurativ.

Toți acești factori la un loc au însemnat capacitatea de a recupera timpul pierdut testarea unei părți ample din noul material (deși nu a întregului material). De asemenea, a însemnat că vom avea feedback cu privire la IO3, care a fost îmbunătățit de experiența anterioară reală.

A3: cercuri restaurative pilot

Crearea unui model/instrumente pentru pilotare

Apoi am trecut la crearea de instrumente în scopul formării și lansării proceselor restaurative pentru potrivit modelului pe care l-am dezvoltat în A1 și A2. Aceste materiale au constat în materiale de formare/referință împreună cu prezentări PowerPoint asociate și jocuri de rol adecvate. Acestea au fost distribuite partenerilor pe măsură ce au fost produse, la timp pentru oportunitățile de formare a personalului din Alicante, București și Turcia.

Datorită efectelor Covid-19, carantinelor asociate, restricțiilor de călătorie și vacanțelor de vară lungi, lansarea și distribuția materialelor a fost împărțită în două faze (după cum este detaliat în Planul de acțiune de mai sus).

Faza 1 s-a desfășurat din noiembrie 2021 până în iunie 2022 și faza 2 din septembrie până în decembrie 2022.

Numerele implicate în proiectele pilot

Numărul total de oameni implicați în proiectele pilot în fiecare dintre cele 5 școli partenere a fost după cum urmează:

Țară - Școală	Număr Elevi	Număr Profesori
Letonia - Zemgales vidusskola (Slampe)	263	10
Portugalia - Agrupamento de Sophia de Mello Breyner	63	3
România - Școala Gimnazială Nr. 28	70	2
Spania - IES María Blasco	214	4
Turcia - SP 100	449	11
TOTAL PROIECT	1059	30

Chestionare

Pentru a evalua eficacitatea modelului/instrumentelor și a materialelor produse, am dezvoltat mai multe chestionare online diferite.

Chestionare de măsurare pre-proiect - Liceul Parrenthorn (UK)

Primul dintre acestea a fost un set de chestionare de măsurare pre-proiect pentru școala din Marea Britanie cu care lucram din Bury, Anglia, înainte de retragerea lor ulterioară din proiect, din cauza efectelor Covid-19 (așa cum a fost menționat mai sus în acest raport).

Idea acestor chestionare de măsurare pre-proiect a fost să ne ofere o imagine a școlii înainte ca noi să avem vreo contribuție PR în cadrul Proiectului S&S. Deși, bineînțeles, nu am putut realiza apoi chestionarele-pilot S&S cu ei, rezultatele chestionarelor ne oferă o imagine cuprinzătoare a școlii la momentul respectiv. Prin urmare, acestea servesc ca un termen de comparație util pentru

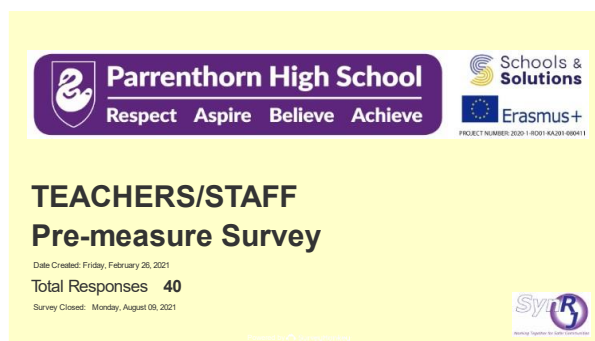
rezultatele obținute până la sfârșitul pilotului în celelalte școli partenere, care au identificat multe dintre aceleași probleme.

Veți găsi o prezentare completă a rezultatelor fiecăruia dintre aceste chestionare făcând clic pe graficul din titlu. Cele trei chestionare utilizate au fost următoarele:

Elevi – Chestionar de măsurare pre-proiect (487 respondenți)

Profesori și personal - Chestionar de măsurare pre-proiect (40 respondenți)

Părinți / îngrijitori - Chestionar de măsurare pre-proiect (115 respondenți)

În timpul primei noastre întâlniri cu Parrenthorn High School Senior Management Team (SMT), am prezentat chestionarele și lista de mai jos a problemelor care necesită atenția lor (preluate din cele trei chestionare).

Grupul de învățare profesională (PLG)

Suggested PLG Tasks from results of Parrenthorn School Surveys

Survey	Question No.	Flagged result	PLG Task
PARENTS and CARERS SURVEY			
	11	Lack of knowledge of processes in place for dealing with behavioural problems.	
	13	Lack of consistency in use of the processes / regulations to manage behaviour.	
TEACHERS and STAFF SURVEY			
	6	Knowledge of use of RP lacking	
	7	Level of DISRUPTIONS HIGH	
	10	Level of SEXISM HIGH	
	11	Level of BULLYING HIGH	
	12	Level of VERBAL ABUSE HIGH	
	14	Levels of RESPECT towards staff seen as LOW	
STUDENTS SURVEY			
	6	Level of DISRUPTIONS by other students HIGH	
	14	Levels of COMFORT in going to ADULTS LOW	

Sarcini sugerate pentru Grupul de Învățare Profesională, în funcție de rezultatele chestionarelor de la Școala Parrenthorn:

Chestionar	Nr. întrebării	Rezultat	Sarcină PLG
Chestionar pentru părinți și îngrijitori	11	Lipsa cunoștințelor legate de procesele necesare abordării problemelor comportamentale	
	13	Lipsa consecvenței în utilizarea proceselor / regulilor pentru a gestiona comportamentul	
Chestionar pentru profesori și personal	6	Lipsa cunoștințelor RP	
	7	Nivel înalt de perturbări	
	10	Nivel înalt de sexism	
	11	Nivel înalt de bullying	
	12	Nivel înalt de abuz verbal	
Chestionar pentru elevi	14	Nivel scăzut de respect pentru personal	
	6	Nivel înalt de perturbări provocate de alți elevi	
	14	Nivel scăzut de încredere în adulți	

Folosind un proces „Professional Learning Group” (PLG – Grup de învățare profesională)* cu SMT, am putut apoi să folosim sarcinile identificate din chestionare ca punct de plecare pentru crearea unui plan de implementare a PR.

**dezvoltat în „Grupul de planificare restaurativă” (PLG în instrumentele S&S)*

IO2 Chestionare-pilot

Pentru a evalua eficacitatea modelului/instrumentelor și materialelor utilizate în cadrul pilotului, am dezvoltat trei chestionare online diferite. Am inclus câteva diapozitive și comentarii făcute sub fiecare subtitlu al chestionarului pentru mai multe informații. Veți găsi o prezentare completă a rezultatelor fiecăruia dintre aceste chestionare făcând clic pe graficul din titlu.

IO2 Chestionar-pilot pentru studenți/elevi (305 Respondenți)

IO2: Restorative Practices in Schools – a Replicating model - A3: pilot restorative circles Students Survey – IO2 Pilot (305 Respondents)

Schools & Solutions: Upscaling school restorative approaches to foster school climate and improve students' competences on managing conflicts.

Project Number: 2020-1-RD01-KA201-000411

The European Commission support for this project does not constitute an endorsement of the views which reflect the views only of the author(s) and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained herein.

Project partners:

Q3 Using the description above question 1 as a guide, please use some words or phrases that describe being a student at this school since your school implemented Restorative and Relational Processes (RP) and Circles?

great us second chance SINCE damage strengthen relations Safer manage conflicts tensions class Helpful useful beautiful pretty Interesting Yes Fun way study things students feel really happy student school help feel good circles good comfortable school feeling well feel cool nice way better teachers Creative normal m OK quite learn talk helps lot lessons S Useful helpful think avoiding damage strengthen Useful give us second feel safe Helpful

Schools & Solutions Project Number 2020-1-RD01-KA201-000411 4

Q8: There is less bullying behaviour by students since RP was introduced. (please select the appropriate response to this statement)

Answered: 305 Skipped: 0

Response	Percentage
Strongly agree	~15%
Agree	~40%
Neither agree nor disagree	~25%
Disagree	~15%
Strongly disagree	~5%

Schools & Solutions Project Number 2020-1-RD01-KA201-000411 9

Q15: I like the way Restorative and Relational Processes (RP) and Circles are being used in the school and think they help keep me safe (please select the appropriate response to this statement)

Answered: 304 Skipped: 1

Response	Percentage
Strongly agree	~25%
Agree	~45%
Neither agree nor disagree	~20%
Disagree	~5%
Strongly disagree	~3%

Schools & Solutions Project Number 2020-1-RD01-KA201-000411 16

Q19: The use of Restorative and Relational Processes (RP) and Circles have had a positive impact on me and others (please select the appropriate response to this statement)

Answered: 305 Skipped: 0

Response	Percentage
Strongly agree	~20%
Agree	~40%
Neither agree nor disagree	~30%
Disagree	~5%
Strongly disagree	~2%

Schools & Solutions Project Number 2020-1-RD01-KA201-000411 20

Dacă urmați linkul către prezentarea completă a rezultatelor chestionarului, veți vedea acele răspunsuri de la Q4 până la Q10 referitoare la unele măsuri-cheie ale comportamentului, după cum urmează:

Q4 „mai puține perturbări din partea altor elevi în clasă”

Q5 „mai puțini elevi excluși din clasă”

Q6 „comportament mai puțin rasist al elevilor”

Q7 „comportament mai puțin sexist al elevilor”

Q8 „comportament mai puțin agresiv din partea elevilor”

Q9 „mai puțin abuz verbal între elevi”

Q10 „mai puține confruntări fizice între elevi”

Toate acestea arată un nivel foarte ridicat de răspunsuri „**de acord**” și „**puternic de acord**”, o medie de aproximativ 60%. Având în vedere timpul limitat pentru pilotarea modelului în unele școli partener, aceste răspunsuri sunt și mai impresionante, deoarece mulți dintre cei care au răspuns care **nu sunt nici de acord, dar nici în dezacord** (în medie aproximativ 25%) nu au avut suficient timp pentru a vedea aceste schimbări.

Ultimul punct ar trebui luat în considerare și pentru puținii (aproximativ 15%) care au răspuns „**dezacord**” și „**puternic dezacord**”.

La fel de importante sunt întrebările care oferă o idee despre impactul pe care modelul l-a avut asupra culturii, respectului, comunicării și încrederii în cadrul școlii, acoperite de răspunsurile la întrebările Q11 până la Q17, după cum urmează:

Q11 „Mă simt respectat de profesori și personalul din această școală”

Q12 „Mă simt respectat de alți elevi din această școală”

Q13 „Profesorii și personalul din această școală vorbesc cu mine, nu către mine”

Q14 „Profesorii și personalul din această școală rezolvă, în mod normal, comportamentele deviate în sala de clasă, astfel încât să nu se transforme într-un „mare lucru”

Q15 „Îmi place modul în care procesele și cercurile restaurative și relaționale și cercurile sunt folosite în școală și cred că mă ajută să mă mențin în siguranță”

Q16 „Profesorii și personalul acestei școli sunt consecvenți în gestionarea comportamentului”

Q17 „Mă simt confortabil să merg la un adult din această școală pentru sprijin dacă am nevoie”

Aceste răspunsuri arată o **proporție foarte similară cu procentajele privind comportamentele**.

Răspunsurile la chestionarul pilot IO2 pentru studenți/elevi din partea celor implicați în pilot confirmă, prin urmare, în mod clar eficacitatea modelului într-o gamă largă de măsuri.

Comentariile elevilor (Proporția dintre pozitiv și negativ într-o proporție asemănătoare cu toate răspunsurile din acest chestionar):

„De când acest proiect a început să fie implementat la școala mea, simt că am mai multă încredere în mine ca elev.”

„Îmi este de ajutor să fiu elev la această școală, de când școala mea a implementat procese restaurative și relaționale.”

„Simt că aceste procese sunt foarte bune pentru școală și îi ajută cu adevărat pe elevi să-și repare greșelile.”

„Școala este bună, iar profesorii sunt foarte grozavi, dar unii elevi sunt foarte nepoliticoși și nu se pot controla.”

„Cred că este mai bine și sunt mai puține certuri între elevi.”

„Cred că este o idee bună. Pentru că în timp ce cineva vorbește, restul oamenilor îl ascultă.”

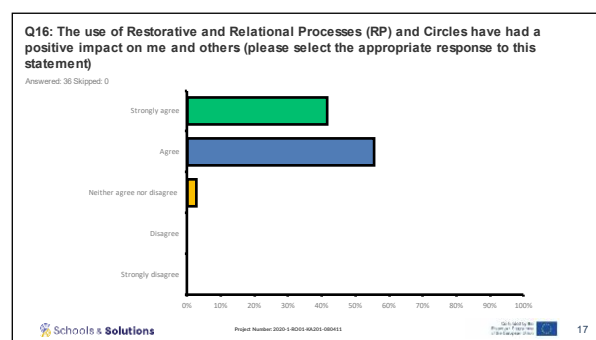
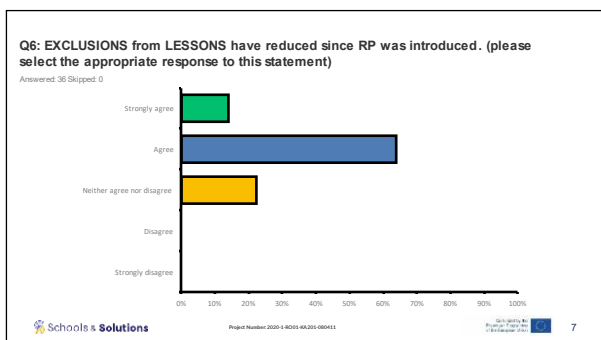
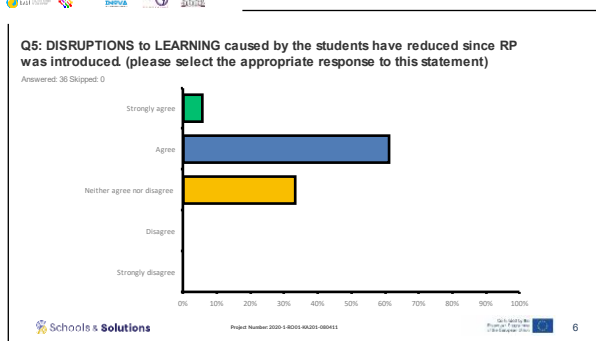
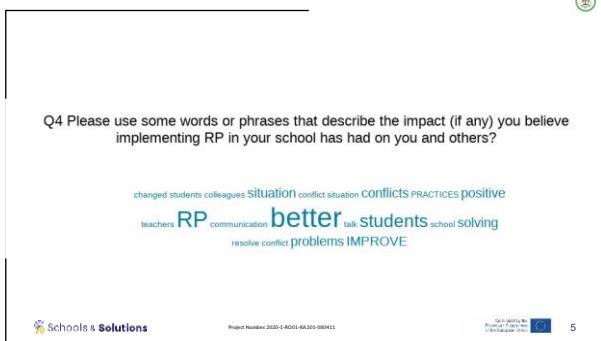
„Cred că implementarea cercurilor la școala mea a avut o influență foarte pozitivă asupra elevilor. Personal, m-au ajutat să simt mai multă încredere atunci când trebuie să împărtășesc cu colegii mei o problemă pe care am avut-o.”

IO2 Pilot - Chestionarea cadrelor didactice și personalului (36 Respondenți)

IO2: Restorative Practices in Schools – a Replicating model - A3: pilot restorative circles Teachers and Staff Survey- IO2 Pilot (36 Respondents)

Schools & Solutions: Upscaling school restorative approaches to foster school climate and improve students' competences on managing conflicts.

Project Number: 2020-1-RD01-KA201-080411

Dacă urmați linkul către prezentarea completă a rezultatelor sondajului, veți vedea că și răspunsurile la întrebările referitoare la măsurile-cheie ale comportamentului, și întrebările care ne oferă o imagine de ansamblu despre impactul pe care modelul l-a avut asupra culturii, respectului, comunicării și încrederii în cadrul școală, prezintă procente foarte similare cu cele găsite în chestionarul elevilor.

Există, de asemenea, un procent semnificativ mai mic pentru răspunsuri de **dezacord** și niciunul care **optează pentru total dezacord**. Așadar, din nou, răspunsurile la chestionarul-pilot IO2 pentru

profesori și personal din partea celor implicați în pilot confirmă în mod clar eficacitatea modelului la o gamă largă de măsuri.

Comentariile profesorilor și ale personalului (raportul dintre pozitiv și negativ este similar cu toate răspunsurile din acest chestionar):

„RP a promovat conștientizarea comportamentului elevului și i-a ambiționat să își schimbe atitudinea.”

„Mi-au schimbat mentalitatea și modul de a rezolva conflictele.”

„Creșterea colaborării între elevi, comunicare mai bună a profesorilor cu elevii,”

„RP ne-a ajutat să înțelegem mai multe decât înainte. Înainte, eram atât de concentrați pe a ne întreba „de ce”, dar acum avem mai multe instrumente și competențe.”

„Elevii se simt mai bine, mai în siguranță, mai încrezători să vorbească cu adulții, să își exprime problemele și sentimentele. Profesorii vorbesc mai des, la clasă, despre metodele RP care ar putea fi folosite în fiecare situație, alcătuind planuri sau vorbind despre bullying.”

„Am învățat metode pentru o comunicare mai bună într-o situație de conflict și după un conflict, pentru a rezolva conflictul, și a nu agrava sau continua conflictul. Rezolvarea conflictului poate fi reprezentat de ajungerea la un consens. S-a creat un sentiment de comunitate cu elevii și colegii. Este mai ușor să găsești un limbaj comun cu elevii și colegii.”

„Aceste practici îmbunătățesc atitudinea centrului în general, față de conflict, promovând ascultarea activă în practicile didactice și se dovedește a fi un mod eficient și ușor de interacțiune în orice situație în clasă.”

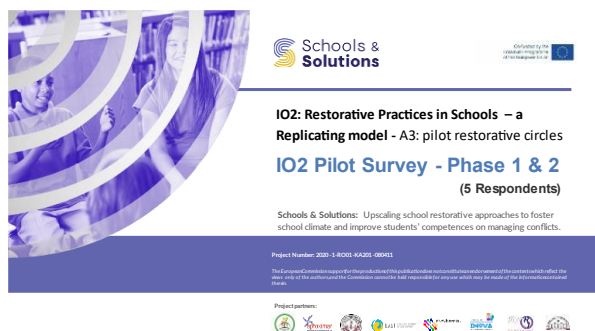
„RP reprezintă o modalitate excelentă și ușoară de a obține efectul maxim. Este un instrument care ajută comunicarea mai bună cu elevii și colegii pentru a-i lăsa să-și exprime gândurile, grijile și sugestiile.”

„Am capacitatea de a rezolva situații conflictuale folosind întrebări restaurative. Chiar ajută la îmbunătățirea situației și la calmarea copiilor. Preventiv, putem utiliza cercuri restaurative. Acestea sprijină capacitatea elevilor de a-și identifica și gestiona emoțiile, nevoile și de a găsi soluții atunci când este nevoie.”

„Am învățat cum să acționez mai eficient în situații de conflict sau în alte momente de tensiune ridicată.”

„Implementarea RP în școala noastră are un impact bun asupra elevilor mei. Aceasta îi ajută să aibă un comportament respectuos. A deveni o școală restaurativă are multe beneficii, inclusiv frecvență sporită, exmatriculări reduse și rezultate îmbunătățite.”

IO2 Chestionare Pilot, etapele 1 & 2 (5 parteneri respondenți)

Accesați linkul către prezentarea completă a rezultatelor chestionarului. Cu doar cele cinci răspunsuri ale partenerilor și întrebările referitoare la instrumentele individuale și utilizarea lor în practică, comentariile partenerilor ilustrează cel mai bine rezultatele acestui sondaj.

Comentariile partenerilor S&S:

„Manualul este o resursă reală atât pentru profesorii care predau la clasă, cât și pentru cei nou veniți. Există explicații simple, clare, organizate într-o structură bine echilibrată, logică.”

„Bullying-ul (hărțuirea) este preocuparea noastră majoră. Frecvența incidentelor de bullying este foarte mare în țara noastră. Ne bucurăm să vedem rezultate după ce am pus în practică procesele RP și anti-bullying în școala noastră.”

„Este prea curând să vedem rezultate solide. Pilotarea se desfășoară în continuare la diferite niveluri, implicând mai mulți profesori și elevi prin tutoriale, Șef de Studii și Echipa de Conviețuire... Frecvența mediilor și a cercurilor restaurative au crescut în acest an școlar și până acum, este o experiență foarte îmbucurătoare pentru cei implicați.”

„Continuăm să implementăm și să pilotăm diferite cercuri cu diferite obiective între diferite grupuri și indivizi; proactiv, receptiv, secvențial și non-secvențial. Rezultatele sunt excelente atât pentru elevi, cât și pentru facilitatori, profesori sau membri ai Departamentului de Orientare al Echipei de Conviețuire, care au participat la tot. În cea mai mare parte, am implementat cercuri pozitive pentru a răspândi modalități restaurative între diferiți elevi/grupuri, iar cele negative au permis conflictelor să fie tratate cu echitate, egalitate și respect.”

„Avem nevoie de mai mult timp pentru a vedea rezultatele. Cu toate acestea, avem instrumente lansate de câteva luni, nu este suficient să evaluăm efectul asupra elevilor, profesorilor și întregii comunități. Nu ne vom opri aici. Vom continua să folosim aceste instrumente pentru că vedem un impact pozitiv asupra elevilor. Din ce în ce mai mulți profesori de la școala noastră înțeleg programul și cer mai multe informații profesorilor din grupul de proiect. Elevii solicit organizarea cercurilor dacă apare o situație problematică sau doresc să discute ceva. Acesta este cel mai bun rezultat al procesului de pilotare și al întregului proiect!”

„Acest pilot a fost o experiență inovatoare pentru școala noastră. Mulți profesori erau obișnuiți să acționeze/reacționeze în funcție de starea și sentimentele lor pe moment. Acum,

sunt ușurați că au fost îndrumați, un manual pe care să se bazeze ori de câte ori au îndoeli. Profesorii și elevii abilitați de RP îi ajută să găsească drumul cel bun. Chiar dacă necesită practică, timp și dedicație, rezultatele înregistrate au făcut să merite totul. Mulțumesc!"

„Este prea devreme pentru a avea date reale despre îmbunătățirea conviețuirii, mai ales dacă, din păcate, incidentele cauzate de diferențele de atitudine și de caracter au crescut în ultimii ani. Elevii le-au evaluat într-un mod foarte pozitiv, mai mult ca pe niște activități de cunoaștere și încredere decât ca pe o practică de soluționare a conflictelor. Implementarea treptată a metodei cercurilor, cu tranziție către practici restaurative și relaționale. Este important să câștigăm încredere și să stabilim protocoale de clasă, săli de clasă de coexistență..."

(Acest ultim comentariu reflectă îngrijorările internaționale, răspândite pe scară largă, cum că circumstanțele asociate cu pandemia au avut, în general, un impact negativ asupra elevilor, precum și dăunând relațiilor elev/elev și elev/profesor.)

A4: livrarea modelului reproductibil

Introducere în Manualul Model și Setul de Instrumente Schools&Solutions

Când școlile (și alte organizații) își desfășoară activitatea de zi cu zi, scopul lor general este de a efectua o muncă profesională și eficientă pentru cei cu care lucrează. Având în vedere acest lucru, există doi factori de luat în considerare pe care toți îi au în comun;

1 Necesitatea de a crea o comunitate pozitivă și sănătoasă în care toată lumea să se simtă în siguranță, să prospere și să își atingă potențialul. Așadar, se procedează la abordarea acestor probleme?

2 Necesitatea organizației de a aborda acele probleme și chestiuni care apar inevitabil. Toate organizațiile se confruntă cu probleme, așa că întrebarea este mai degrabă despre cum abordează aceste probleme?

Privind problemele de comportament, majoritatea țărilor vor avea o serie de proiecte sau programe special concepute pentru a aborda un aspect specific al comportamentului negativ, de exemplu, hărțuirea, violența în școală, comportamentul antisocial etc. Principalul obiectiv al IO2 este acela de a lua în considerare o abordare diferită, urmărind dezvoltarea unui mod de lucru (inclusiv o serie de instrumente și intervenții) care să permită organizației să adopte aceeași abordare consecventă atunci când abordează toate problemele identificate. Importanța unui model comun și aderarea la acesta nu pot fi supraevaluate, deoarece acesta nu numai că va ajuta organizația să abordeze problemele pe măsură ce apar, ci și abordarea va avea un impact pozitiv asupra culturii și etosului organizației.

„Modelul” - „un sistem care este utilizat și pe care oamenii ar putea dori să-l copieze pentru a obține rezultate similare” (Collins Dictionary).

Ca punct de plecare, s-a decis să se includă cele cinci elemente cheie, așa cum sunt definite de SynRJ și care își fac apariția (fie în întregime, fie parțial) în majoritatea modelelor RP:

- 1. Șablon de stiluri relaționale**
- 2. Proces echitabil**
- 3. Întrebări relaționale (restaurative).**
- 4. Exprimarea liberă a tuturor emoțiilor**
- 5. Ipoteza lui Braithwaite**

Este de așteptat ca, odată ce oamenii au înțeles elementele cheie care stau la baza „modelului”, ei vor putea apoi să aplice acele cunoștințe și procese, la fiecare dintre problemele identificate anterior. Cu titlu de exemplu, secțiunea „anti-bullying” demonstrează modul în care informațiile specifice subiectului pot fi adăugate la procesele de bază RP.

Implementare

O mare parte din materialele și „instrumentele” acestui manual abordează modul în care procesele ar putea fi introduse și implementate de către organizații. Este important să nu vedeți și să nu prezentați RP doar ca pe un alt program pentru abordarea problemelor comportamentale. De obicei, trebuie subliniat faptul că RP ar trebui să fie văzut ca un „un mod diferit de a gândi” și de a aborda munca noastră.

Abordarea problemelor este un aspect al beneficiilor potențiale, dar dacă RP este adoptat de o organizație, beneficiile trec dincolo de rezolvarea problemelor. Poate schimba sau îmbunătăți cultura generală a unei organizații și atunci când se întâmplă acest lucru, atmosfera/etosul îmbunătățite sunt de obicei asociate cu o scădere a numărului de incidente care apar și un nivel îmbunătățit de satisfacție generală a tuturor părților interesate.

Secțiunile privind implementarea prezintă câteva modalități cheie de a încuraja organizațiile să-și revizuiască practica actuală și să identifice modalități de a efectua practica într-un mod mai restaurativ. Procesul „Grupul de planificare restaurativă (RPG)” este un mod de lucru foarte structurat, conceput pentru a fi atât metodic, cât și incluziv pentru tot personalul sau majoritatea personalului.

Toate părțile interesate

Dacă o organizație urmează să devină „pe deplin restaurativă”, trebuie să includă toate părțile interesate, iar asta îi include și pe elevi. Se sugerează ca elevii să primească, de asemenea, formare și să li se prezinte materiale care le reflectă pe cele furnizate și livrate personalului. Implicarea elevilor în procese va spori atât implicarea organizației, cât și viteza de implementare.

De asemenea, este foarte important să accesați, acolo unde este necesar, o formare de bună calitate de la formatori și practicieni cunoscători și cu experiență.

Manual și Instrumente Schools&Solutions

Manualul

<https://synrj.org/wp-content/uploads/2023/01/2023-Jan-Schools-and-Solutions-Manual-Tool-Kit.pdf>

RP – Instrumentul de elemente-cheie

Prezentare

<https://synrj.org/wp-content/uploads/2023/01/SS-RP-The-Key-Elements-Presentation.pdf>

Jocuri de rol și etichete

Comportament deviant – întâlnire informală

<https://synrj.org/wp-content/uploads/2023/01/SS-COMplete-SET-Misbehaviour-Informal-Meeting-Role-Play-WITH-LABELS.pdf>

Incidente asistent social / beneficiar – întâlnire informală

<https://synrj.org/wp-content/uploads/2023/01/SS-Social-Worker-Client-Incident-Informal-Meeting-Role-Play-WITH-LABELS.pdf>

Instrument RP Anti-bullying

Prezentare

<https://synrj.org/wp-content/uploads/2023/01/SS-Anti-bullying-Presentation.pdf>

Jocuri de rol și etichete

Cyber Bullying – întâlnire informală

<https://synrj.org/wp-content/uploads/2023/01/SS-Cyber-Bullying-Incident-Informal-Meeting-Role-Play-WITH-LABELS.pdf>

Instrumentul cercurilor

Prezentare

<https://synrj.org/wp-content/uploads/2023/01/SS-Circles-Presentation.pdf>

Cercuri comunitare de soluționare a problemelor

Prezentare

Slide 21 la sfârșitul prezentării cercurilor - <https://synrj.org/wp-content/uploads/2023/01/SS-Circles-Presentation.pdf>

Jocuri de rol și etichete

Cerc comunitar de soluționare a problemelor

<https://synrj.org/wp-content/uploads/2023/01/SS-Community-Problem-Solving-Circle-Role-Play-WITH-LABELS.pdf>

Concluzii

Justiția restaurativă și practicile restaurative au fost acum cu noi de câteva decenii și sunt utilizate în diferite forme în întreaga lume, în culturi diferite, abordând probleme diferite și s-au dovedit a fi de succes.

Modelul *Schools & Solutions* include multe dintre conceptele de bază, dar recunoaște și acceptă că nu există un model potrivit tuturor.

Oricine folosește acest model trebuie să se asigure că are o bună înțelegere a materialului, evaluează circumstanțele legate de organizația lor și să fie pregătit să adapteze abordarea. Unele aspecte se vor potrivi cu ușurință circumstanțelor lor, în timp ce altele nu.

Folosind cunoștințele despre „elementele cheie” și abordarea de evaluare a grupurilor de practici restaurative, ar trebui să fie posibil să se facă practica mai benefică și să se îmbunătățească cultura organizației. Manualul menționat mai sus, la A4, include un instrument de implementare, care abordează aplicarea practică a modelului.

De asemenea, atenția este îndreptată către „Ghidul de implementare” pentru crearea unui „Centru școlar restaurativ”, așa cum este produs de Aproximar (Portugalia) pentru IO3, care ar trebui urmat împreună cu materialele IO2.

Vă dorim mult succes în propria călătorie restaurativă.

Mulțumim.

John Boulton și Les Davey

Directorii SynRJ

Parteneri de proiect

Project Number: 2020-1-RO01-KA201-080411

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.